

OSNOVE PRAVA ZA GRAĐEVINARE

ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Prof. dr. sc. Saša Nikšić (Pravni fakultet Sveučilišta u Zagrebu)

PRETPOSTAVKE ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU

- štetnik (onaj tko prouzroči štetu), oštećenik (onaj tko pretrpi štetu), odgovorna osoba (ako za štetu odgovara netko tko nije istovremeno štetnik)
- Štetna radnja ili propust
- Šteta
- Uzročna veza između štetne radnje/propusta i štete kao posljedice
- Krivnja/protupravnost

VRSTE ŠTETA

- Imovinska šteta (može se izraziti u novčanom ekvivalentu)
 - stvarna šteta – umanjenje vrijednosti nečije imovine
 - izmakla korist – sprječavanje povećanja vrijednosti nečije imovine
- Neimovinska šteta
 - Povreda prava osobnost – život, zdravlje, privatnost, sloboda, čast i ugled ...
 - Priznaje se i pravnim osobama

VRSTE ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU

- Izvanugovorna odgovornost – između štetnika i oštećenika ne postoji ugovorni odnos
- Ugovorna odgovornost – između štetnika i oštećenika postoji ugovorni odnos
- Predugovorna odgovornost – odgovornost za štetu zbog povrede obveza u predugovornom stadiju.

VRSTE ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU

- Subjektivna odgovornost
 - Pravilo
 - Za odgovornost se zahtijeva krivnja
 - Krivnja se presumira (ako se oštećenik želi osloboditi odgovornosti mora dokazati da nije kriv)
 - Vrste i stupnjevi krivnje: namjera, krajnja nepažnja i obična nepažnja
- Objektivna odgovornost
 - Izuzetak
 - Odgovornost bez obzira na krivnju
 - Primjeri: odgovornost za opasne stvari i djelatnosti, odgovornost proizvođača za neispravan proizvod

VRSTE ODGOVORNOSTI ZA ŠTETU

- Vlastita odgovornost
 - Pravilo
 - Za štetu odgovara osoba koja ju je prouzročila
- Odgovornost za drugoga
 - Izuzetak
 - Primjeri: poslodavac odgovara za radnika, roditelji za djecu do 18 godine

POPRAVLJANJE ŠTETE

- Naturalna restitucija
 - Naturalna ili generična
 - Restitucija u obliku troškova
- Naknada štete (samo za imovinske štete)
- Satisfakcija
 - Nenovčana (npr. isprika, objavljivanje presude u medijima)
 - Novčana